

RIGSREVISIONEN

Notat til Statsrevisorerne om
beretning om Kriminalforsorgens
initiativer til forebyggelse af
dømtes tilbagefald til kriminalitet

Januar
2012

revision
revision
revision

Vedrører:

Statsrevisorernes beretning nr. 10/2010 om Kriminalforsorgens initiativer til forebyggelse af dømtes tilbagefald til kriminalitet

22. december 2011

RN A407/11

Justitsministerens redegørelse af 30. november 2011

I. Indledning

1. Beretningen handler om Kriminalforsorgens initiativer til forebyggelse af dømtes tilbagefald til kriminalitet. Formålet med beretningen var at vurdere Kriminalforsorgens initiativer til forebyggelse af dømtes tilbagefald til kriminalitet, herunder undersøge, om samarbejdet mellem Kriminalforsorgens institutioner internt og mellem Kriminalforsorgens institutioner og kommunerne fungerede, og om iværksatte indsatser havde effekt.

2. Statsrevisorerne tilkendegav i deres bemærkninger til beretningen, at samarbejdet mellem Kriminalforsorgens institutioner ikke fungerede helt tilfredsstillende, og kritiserede, at den lovbestemte handleplan ikke i alle tilfælde var opdateret og i flere tilfælde var mangelfuld.

Statsrevisorerne bemærkede ligeledes, at samarbejdet mellem Kriminalforsorgen og kommunerne ikke i alle tilfælde fungerede tilfredsstillende, og at der ikke var fulgt ordentligt op på et erkendt behov for at styrke samarbejdet både omkring handleplanen, løsladelsen og det videre forløb.

Statsrevisorerne bemærkede desuden, at Kriminalforsorgen også bør evaluere, hvilken effekt indsatsen vedrørende behandling, beskæftigelse, uddannelse samt sikkerhed og kontrol har på de dømtes tilbagefald til kriminalitet.

II. Samarbejdet mellem Kriminalforsorgens institutioner

3. Statsrevisorerne anførte som nævnt i deres bemærkninger bl.a., at samarbejdet mellem Kriminalforsorgens institutioner ikke fungerede helt tilfredsstillende. Statsrevisorerne kritiserede i den forbindelse, at den lovbestemte handleplan, som skal udarbejdes for den enkelte dømt, ikke i alle tilfælde er opdateret og i flere tilfælde er mangelfuld.

4. Rigsrevisionen vurderede i beretningen, at der er potentiale for forbedringer af samarbejdet mellem Kriminalforsorgens institutioner, særligt i forhold til videndeling om de dømte og i forhold til handleplansarbejdet, da handleplanerne i nogle tilfælde ikke er opdaterede og komplette ved overdragelsen af en dømt fra én institution til en anden.

5. Ministeren noterer sig Statsrevisorernes kritik og er enig i, at handleplanerne er et centralt redskab i det resocialiserende arbejde, og at arbejdet med at forbedre og målrette brugen af handleplaner skal styrkes yderligere.

Ministeren oplyser i den forbindelse, at Kriminalforsorgen i den undersøgte periode har iværksat en lang række initiativer med henblik på at styrke handleplansarbejdet. Ministeren oplyser endvidere, at der i forlængelse af Rigsrevisionens beretning gennemføres et kvalitetsudviklingsforløb i samarbejde mellem Direktoratet for Kriminalforsorgen og institutionerne med henblik på at understøtte, at handleplanerne er opdaterede, og at vurderinger og indsatsområder beskrives, så viden kan deles på tværs af institutionerne.

6. Jeg finder det tilfredsstillende, at der igangsættes et nyt kvalitetsudviklingsforløb med fokus på handleplanerne. Jeg kan endvidere oplyse, at jeg er bekendt med de tiltag, ministeren omtaler, der er iværksat i den undersøgte periode, da de har indgået i grundlaget for vurderingerne i beretningen.

7. Hvad angår arbejdet med handleplanerne, bemærker ministeren endvidere, at det ikke i alle tilfælde er meningsfyldt i forhold til den enkelte dømtes konkrete situation at udfylde samtlige punkter i handleplanen, hvilket Justitsministeriet også har påpeget i sit høringssvar til beretningsudkastet.

Jeg er enig i, at handleplanen alene bør indeholde de relevante oplysninger i forhold til den dømte, men jeg finder dog fortsat, at punkterne *vurderinger* og *indsatser* bør være udfyldt i alle handleplaner, så der ikke kan opstå tvivl om, hvorvidt der er taget aktivt stilling til disse punkter eller ej.

Jeg vil følge arbejdet med kvalitetsudviklingen, der har til formål at videndele i større omfang på tværs af Kriminalforsorgens institutioner.

III. Samarbejdet mellem Kriminalforsorgens institutioner og kommunerne

8. Statsrevisorerne bemærkede som nævnt, at samarbejdet mellem Kriminalforsorgen og kommunerne ikke i alle tilfælde fungerede tilfredsstillende. Statsrevisorerne bemærkede i den forbindelse, at der ikke er fulgt ordentligt op på et erkendt behov for at styrke samarbejdet både omkring handleplanen, løsladelsen og det videre forløb.

9. Rigsrevisionen fandt i beretningen, at Direktoratet for Kriminalforsorgen burde overveje, hvordan processen med at indgå samarbejdsaftaler med kommunerne kunne forenkles og fremskyndes, og om skabelonen for samarbejdsaftalerne er hensigtsmæssig.

10. Ministeren oplyser i sin redegørelse, at han i udgangspunktet er enig i, at der er behov for at styrke samarbejdet mellem kommunerne og Kriminalforsorgen.

Ministeren anfører, at Kriminalforsorgen har fulgt op på det erkendte behov for at styrke samarbejdet, idet Kriminalforsorgen i de senere år har taget initiativ til og arbejdet målrettet for at forbedre samarbejdet med kommunerne, ligesom Kriminalforsorgen i november 2011 har været i kontakt med samtlige kommuner i landet. Endelig bemærker ministeren, at han er optaget af, at der skal sættes endnu mere massivt ind for at forbedre samarbejdet, bl.a. ved at der indgås samarbejdsaftaler med de resterende kommuner.

11. Jeg finder det positivt, at ministeren er enig i, at der er behov for at styrke samarbejdet mellem kommunerne og Kriminalforsorgen. Jeg minder i den forbindelse om den positive tilbagemelding fra KL, som fremgår af beretningen.

Jeg finder det positivt, at Kriminalforsorgen pr. november 2011 har været i kontakt med samtlige kommuner i landet, idet jeg forudsætter, at kontakten bl.a. har været med henblik på at indgå samarbejdsaftaler.

Rigsrevisionen fandt i beretningen, at Direktoratet for Kriminalforsorgen burde overveje, hvordan kommunikationen med kommunerne kan it-understøttes, så det undgås, at handplaner eller uddrag heraf fremsendes i en form, som kommunerne ikke umiddelbart kan arbejde videre med elektronisk. Ministeren har ikke kommenteret dette. Jeg finder stadig, at det er vigtigt, at kommunikationen it-understøttes, så dobbeltarbejde i videst muligt omfang undgås. Jeg går ud fra, at dette emne også inddrages, når samarbejdet med kommunerne drøftes.

IV. Effekten af indsatser

12. Statsrevisorerne bemærkede, at Kriminalforsorgen også bør evaluere, hvilken effekt indsatsen vedrørende behandling, beskæftigelse, uddannelse samt sikkerhed og kontrol har på de dømtes tilbagefald til kriminalitet.

13. Rigsrevisionen fandt i beretningen, at Direktoratet for Kriminalforsorgen i større omfang bør søge at opnå viden om effekten af igangsatte indsatser vedrørende bl.a. beskæftigelse, uddannelse og behandling.

14. Ministeren kan tilslutte sig, at det er vigtigt, at Kriminalforsorgen i videst muligt omfang undersøger effekten af de mange kriminalpræventive indsatser, der iværksættes. Jeg noterer mig endvidere, at ministeren efterspørger, hvad Rigsrevisionen forstår ved effekt, og hvordan effekten af de konkrete initiativer kan vurderes.

Jeg finder fortsat, at Direktoratet for Kriminalforsorgen og ministeriet selv har de bedste forudsætninger for at opstille meningsfulde, styringsrelevante og målbare mål og succeskriterier for en given indsats og dermed, hvad det er, direktoratet vil opnå med indsatsen. Jeg bemærker ligeledes, at finanslovsforslaget for 2012 i lighed med finanslovene for 2010 og 2011 indeholder tilkendegivelser fra direktoratet om "at udvikle, tilpasse og målrette indsatsen af det forsoagsmæssige arbejde ved opstilling af mål for effekten". Jeg antager, at direktoratet i den forbindelse har gjort sig overvejelser om, hvilke mål der skal opstilles for effekten af indsatserne.

15. Ministeren oplyser dog videre, at det kan være hensigtsmæssigt at vurdere effekten af kriminalpræventive indsatser i Kriminalforsorgen ud fra andre effektmål end tilbagefald til kriminalitet, og oplister i den forbindelse en række mulige mål. Ministeren nævner, at det på uddannelses- og beskæftigelsesområdet giver god mening at vurdere indsatserne ud fra det faglige udbytte og de eksamens- og kursusbeviser, som de dømte tilegner sig, mens stof-frihed, udvikling af fysisk helse og kognitive færdigheder kan udgøre effektmål, når det gælder misbrugsbehandling og programvirksomhed.

Jeg finder det positivt, at Kriminalforsorgen har gjort sig nærmere overvejelser omkring mulige effektmål. Jeg finder dog, at tilbagefald til kriminalitet stadig er en vigtig indikator, når effekten af de kriminalpræventive indsatser i Kriminalforsorgen vurderes.

16. Endelig har ministeren orienteret om, at det i forbindelse med finanslovsaftalerne for 2012 er besluttet at igangsætte et udredningsarbejde på Kriminalforsorgens område med henblik på bl.a. at undersøge, hvordan der kan tilvejebringes grundlag for bedre forebyggelse og resocialisering.

Jeg vil følge dette udredningsarbejde.

V. Afslutning

17. Jeg finder det tilfredsstillende, at der arbejdes på at styrke handleplansarbejdet både internt og mellem Kriminalforsorgens institutioner.

Jeg finder det ligeledes positivt, at samarbejdet mellem Kriminalforsorgens institutioner og kommunerne nu vil blive søgt intensiveret, bl.a. ved at der indgås samarbejdsaftaler med de resterende kommuner.

Endelig finder jeg det tilfredsstillende, at der er enighed om vigtigheden af, at Kriminalforsorgen i videst muligt omfang undersøger effekten af de mange kriminalpræventive indsatser, der iværksættes med henblik på at undgå tilbagefald til kriminalitet.

Jeg vil følge udviklingen på følgende områder:

- kvalitetsudviklingsforløbet mellem Direktoratet for Kriminalforsorgen og institutionerne med fokus på handleplaner
- processen med at indgå samarbejdsaftaler med kommunerne og arbejdet med at styrke samarbejdet
- udredningsarbejdet på Kriminalforsorgens område med at tilvejebringe grundlag for bedre forebyggelse og resocialisering.

Jeg vil orientere Statsrevisorerne om resultatet af min opfølgning.

Henrik Otbo